

ਅਦਾਲਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸੀਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 195(1)(b), 476 ਅਤੇ 479-A ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸੀ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇਸ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ 195(1)(b) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 195(1)(b) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇਹ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ “ਅਦਾਲਤ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਵੇਗੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ, 195(1)(ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 340, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ।

(7) ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 22 ਮਈ, 1979 ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1979 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 494-ਐਮ

10 ਮਈ 1979 ਈ

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1974 ਦਾ II) — ਸੈਕਸ਼ਨ 398 — ਮਿਆਦ “ਅੱਗੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ” — ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ — ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ — ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਅੱਗੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ” ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ‘ਤਾਜ਼ੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ’ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗਲਤ ਹਨ। ਸਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਹ ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ‘ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਬੂਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ ੨)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ‘ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ‘ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ’ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੩)

482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ।

ਸ੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕੇ.ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ: ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ 26 ਮਈ, 1978 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਮੁੜ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ: -

“ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਐਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਪਲੇਨੈਟ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਗਿਆਨ ਦਾਸ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਦੇਸ ਰਾਇ ਦਾਸ ਆਦਿ (1) ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 1978 PLR 518 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਧਾਰਾ 3981 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸਿਜਰ, 1973, ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸਿਜਰ, 1898 ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸਿਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 436 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਅੱਗੇ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ' ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਤਾਜ਼ੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਰਨਾਲਾ, ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ। ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹਨ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 398 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

(1) 1978 P.L.R. 518.

Gurdial Singh v. Kanar Singh, etc. (K. S. Tiwana, J.)

ਉਹ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ 1tothatt ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਕੋਡ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਐਨਆਈ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਹੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਬੈਜਨਾਥ ਸਹਾਇ ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ* (2) ਵਿੱਚ 'ਅੱਗੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸਨੂੰ ਐਸ. 203, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ 203, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ■com ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਐਸ. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਬੇਹੁਦਾ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਬਾਰਾ ਦੂਸਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸ. 203 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੁਬਾਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ

ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਤੀਜੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਤਿੱਕਾ ਬਣੇਗਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਹ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਮੇਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮਗਰੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।

ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਬੂਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਗੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗਲੇਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1978 PLR 518 (ਸੁਪਰਾ) ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਵਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।”

ਇਹ ਕੇਸ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ।

(3) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਰੁਪੀ ਅੰਬਾਲਮ ਬਨਾਮ ਅੰਦੀਪਨ ਸਰਵਾਈ (3) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 477 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

“ਧਾਰਾ 436 ਅਤੇ 437 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਕੋਰਸ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਮਿਟ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮਹਾਰਾਣੀ-ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਬਾਲਸਿਨਾਟਬੰਬੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 398, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਗਪਗ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦੀ 'ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ' ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ।

(4) ਜਿਸ 11 ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੇ. ਸੀ.ਯੂ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਰਨਾਲਾ, ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਗਲਤੀ ਵਿਚ ਸੀ।

(3) ਏਆਈਆਰ 1950 ਮਦਰਾਸ 462

(4) I.L.R. 14 ਮਦਰਾਸ 334.

ਤਾਜ਼ਾ ਸਬੂਤ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਉਸੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1977 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। .

(5) ਥੀਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ 11 ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ 3 ਨੇ ਜੇ ਨੂੰ 25 ਮਈ, 1979 ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਜੇ.ਜੇ.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.

1978 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 602

15 ਮਈ 1979 ਈ.

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII) - ਸੈਕਸ਼ਨ 13(2) ਅਤੇ (5) ਅਤੇ 16(1)(a) (i) - ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ 1955 - ਨਿਯਮ 7, 9 (j), 17 ਅਤੇ 18 — ਨਿਯਮ 17 ਅਤੇ 18 ਲਈ ਸੀਲ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਛਾਪ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਪੈਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ — ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ — ਵੱਖਰੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ — ਵੱਖਰੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰੀਪਸੀਐਂਫ਼ਆਰਟੀ — ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ — ਕੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੈ ਵੱਖਰੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ — ਨਿਯਮ 9 (j) — ਕੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ - ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ - ਦੀ ਹੱਦ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼। ਕਿ ਸੀਲ ਦੀ ਛਾਪ ਨੂੰ ਸੀਲਬੰਦ ਪੈਕੇਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਚ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਨਮੂਨਾ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਦੀ ਛਾਪ ਇੱਕੋ ਪੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਕੇਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਮੂਨਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਪੈਕੇਟ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਮੋਹਰ ਅਤੇ ਛਾਪ ਨਾਲ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ